

## Lasten ja nuorten lautakunnan vuoden 2026 käyttötalouden talousarvioehdotus

Lasten ja nuorten lautakunta 23.09.2025 § 65  
525/02.02.00.01/2025

Valmistelija

kasvatus- ja opetusjohtaja Mia Mattila

Kaupunginhallitus on kokouksessaan 23.6.2025 antanut talousarvion teknisen valmisteluohjeen vuodeksi 2026. Laadintaohjeen mukaan talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet sekä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen.

Lautakuntien tulee antaa vuoden 2026 käyttötalouden talousarvioehdotuksensa kaupunginhallitukselle 26.9.2025 mennessä. Lautakunta päättää kullekin tulosalueelle toimintansa kannalta 1–3 keskeistä talousarviotavoitetta, jotka ovat valtuustoon nähden sitovia.

Oriveden kaupungin talouden tasapainon säilymiseksi ja toimintaedellytysten varmistamiseksi on huomioitava, että

- palvelujen tasoa ei tule lisätä ilman lain velvoitetta
- uusia vakansseja ei perusteta, mahdolliset esitykset käsitellään tapauskohtaisesti.

Lasten ja nuorten lautakunnan vuoden 2026 talousarvio on valmisteltu voimassa olevan Oriveden kaupunkistrategian pohjalta ja valmistelussa on huomioitu myös toiminnan ja talouden kehittämissuunnitelma.

Kaupunkistrategian tavoitteiden kokonaisuudet ovat:

### 1. Vahvistamme elinvoimaamme

- Orivesi on rohkeasti kehittyvä, investointeja houkutteleva ja tulevaisuutta ennakoiva kaupunki.
- Kaupungin joustava maankäyttö ja ketterät elinkeinopalvelut tuovat virtaa koko Orivedelle.

### 2. Edistämme asukkaiden hyvinvointia

- Turvaamme lasten ja nuorten hyvän kasvun ja oppimismahdollisuudet.
- Asukkaat ovat aktiivisia ja hyvinvoivia.
- Vilkas ja osallistuva yhteisö tekee Oriveden.

### 3. Johdamme innovatiivisesti ja kestävästi

- Henkilöstön osaaminen ja hyvinvointi ovat johtamisen keskiössä.
- Uudistamme johtamista ja toimimme suunnitelmallisesti ja taloudellisesti.

Kaupunkistrategian lisäksi kaupungin toimintaa ohjaavat ja tukevat erilaiset ohjelmat ja suunnitelmat, mm. elinvoimaohjelma, hyvinvointisuunnitelma, osallisuussuunnitelma, työhyvinvoinnin kehittämisohjelma, hiilineutraali tiekartta, Tampereen kaupunkiseudun strategia sekä Business Tampereen elinkeinostrategia.

Lasten ja nuorten lautakunnan käyttötalouden talousarvioesityksessä on otettu huomioon seuraava kokonaisuus, joka sisältää myös toiminnan ja talouden kehittämisen toimenpiteitä:

## *Oriveden kaupungin kasvatuksen ja opetuksen painopistealueet*

Lasten ja nuorten lautakunta on kokouksessaan 11.6.2024 § 36 päättänyt Oriveden varhaiskasvatuksen, esi- ja perusopetuksen sekä lukiokoulutuksen painopistealueiksi toiminta- ja lukuvuosiksi 2024–2025 ja 2025–2026 seuraavat teemat:

1. turvallisuus
2. tunne- ja vuorovaikutustaidot
3. ruoka ja terveys.

### *Koko palvelualue*

- Oriveden kaupungin varhaiskasvatuksen, esi- ja perusopetuksen sekä lukiokoulutuksen yhteiset painopistealueet tulee huomioida koulutus-, materiaali- ja sijauskustannuksissa, vaikka suuri osa toiminnasta rahoitetaan hankkeiden avulla tai osana normaalia kasvatus- ja opetustyötä.
- Palkkoihin varattu korotusta 2,5 %, ja se tarkoittaa vuoden 2025 henkilöstökuluista (10,3 miljoonasta eurosta) noin 260 000 euroa.
- Kotikuntakorvaukset vuonna 2026, netto -235 117 €, menot 50 oppilasta, tulot 30 oppilasta (2025 netto -205 786 €).
- Turvallisuutta parannetaan mm. viime lukuvuonna hankkeen avulla kehitetyllä turvallisuusalustalla, koulutuksilla, riittävällä sijaisresursseilla sekä ennalta ehkäisemällä kiusaamista ja väkivaltaa eri kouluasteilla.
- Lasten ja nuorten liikkumista ja harrastamista edistäviä rakenteita kehitetään varhaiskasvatuksesta lukiokoulutukseen osana hyvinvointityötä. Toiminta katetaan pääosin hankerahoituksilla, mutta omarahoitusosuudet tulee huomioida (Kerhotoiminta, Move – Liikettä luokkiin 2).

### *Varhaiskasvatus ja esiopetus*

- Varhaiskasvatuksen asiakasmaksutulot ovat pienentyneet Orivedellä vuodesta 2023 alkaen, varhaiskasvatuksen asiakasperheistä noin 70 %:lla on 0-maksu.
- Varhaiskasvatuksen osallistumisaste on Orivedellä korkea, ja sillä on vaikutusta henkilöstökuluihin.
- Vapautuvia vakituisia varhaiskasvatuksen lastenhoitajan tehtäviä muutetaan tarpeellinen määrä varhaiskasvatuksen opettajan tai varhaiskasvatuksen sosionomin tehtäviksi, jotta Oriveden varhaiskasvatuksen henkilöstörakenne on varhaiskasvatustilanteen mukainen vuonna 2030.
- Koululaisten vuorohoitomahdollisuus on poistettu (ei ole lakisääteinen).
- Vuorohoidon muutos 1.8.25 alkaen: Orivarsassa tarjotaan varhaiskasvatusta ma–la noin klo 5–22.30 (tarvittaessa ajoissa joustetaan), yö- ja sunnuntai/pyhäpäivien varhaiskasvatus järjestetään esim. ostopalveluna. Yö- ja sunnuntaihoidon tarve on erittäin vähäinen. Vuorohoitoon ei ole subjektiivista oikeutta.
- Esiopetuksen lapsilla on mahdollisuus täydentävään kerhotoimintaan kouluissa ja täydentävään varhaiskasvatukseen päiväkodissa.

### *Perusopetus ja lukiokoulutus*

- Perusopetuksen oppilasmäärä on miltei sama kuin vuosi sitten (nyt 801, viime syksynä 804).
- Lukion opiskelijamäärän kasvu (noin 20) lisää kuluja.

- Rovastinkankaan koulu toimii edelleen osittain siirtotiloissa, ja niiden vuokrat sekä lämmityskustannukset on huomioitava.
- Eräjärven 2-opettajaisuus vähentää palkkakustannuksia. Koulussa on kolmena päivänä 2 opettajaa ja kahtena päivänä 3 opettajaa. Vakinaisessa virassa oleva päätoiminen tuntiopettaja vastaa vuosiluokkien 1, 2 ja 3 opettamisesta (15 oppilasta). Toinen vakinaisessa virassa oleva päätoiminen tuntiopettaja vastaa vuosiluokkien 4, 5 ja 6 opettamisesta (20 oppilasta). Alakoulujen yhteinen kieltenopettaja opettaa koulussa joka perjantai 5 oppituntia. Erityisluokanopettaja opettaa koulussa joka tiistai 5 opetustuntia. Päiväkodin viisivuotiaat ja esiopetusikäiset ovat samassa pienryhmässä, ja heidän opetuksestaan vastaa varhaiskasvatuksen opettaja. Koulussa työskentelee myös koulunkäynninohjaaja.
- Vammaisopetuksen tarve on vähentynyt (yhden erityisluokanopettajan vähennys).
- Valmistavan opetuksen ryhmä lisää kuluja opettajan palkan verran.
- Oppimisen ja koulunkäynnin tuen lainsäädännön muutos esi- ja perusopetuksessa sekä lukiokoulutuksessa tulee huomioida: ohjaajapalvelut, laaja-alainen erityisopetus, erityisluokanopetus, koulutukset).
- Aineet, tarvikkeet, tavarat: vuonna 2025 säästötavoite 50 600 €, vuodeksi 2026 ei esitetä muutoksia.
- Oppilaskuljetuksiin resursoidaan nykyinen määräraha, oppilaskuljetusten kilpailutus tulossa ensi vuonna, joten syksyn 2026 kuljetustaksat eivät ole tiedossa.
- Tuntikehys: opettajien tuntimäärä sopeutetaan aina vastaamaan oppilasmäärää (opetusvelvollisuudet pitää täyttää).
- Määräaikaisia koulunkäynninohjaajia on ollut mahdollista palkata hankerahalla, mutta nyt Opetushallituksen ja opetus- ja kulttuuriministeriön hankerahat ovat vähentyneet.
- Seudullista verkkotarjotinta tulee hyödyntää lukio-opinnoissa erityisesti pienten ryhmien opetuksessa.
- Yhteisöllisen opiskeluhuollon merkitys on suuri, ja yhteistyöhön sekä osaamisen kehittämiseen tulee resursoida. Oppilaiden ja opiskelijoiden hyvinvointia sekä kouluun kiinnittymistä ja läsnäoloa on edistetty hankerahoituksella, mutta nyt rahoitus on päättynyt. Koulun nuorisotyöntekijän palkkaaminen olisi erittäin tärkeää (tehtävä kuuluu hyvinvointi- ja elämänlaatupalvelualueelle).

Toiminnan ja talouden kehittämissuunnitelman toteutumista esitellään kokouksessa.

Lasten ja nuorten lautakunnan alaisten tulosalueiden toiminnalliset tavoitteet sekä tulosaluekohtaiset talousarvion määrärahaehdotus ovat liitteinä.

Toimivalta

hallintosääntö 87 §

Esittelijä

kasvatus- ja opetusjohtaja Mia Mattila

Päätösehdotus

Lasten ja nuorten lautakunta päättää

1. hyväksyä liitteiden mukaiset lasten ja nuorten lautakunnan alaisten tulosalueiden toiminnalliset tavoitteet talousarviovuodeksi 2026
2. esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle lasten ja nuorten lautakunnan määrärahaesityksen talousarviovuodeksi 2026.

## Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

## Kokouskäsittely

Kokouksessa lautakunnalle annettiin tarkennettu talousarvion määrärahaehdotus.

Kaupunginhallituksen puheenjohtaja Heidi Jakara poistui kokouksesta asian käsittelyn ja päätöksenteon jälkeen kello 21.03.